

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.ดร.ชนกนารถ บุญวิวัฒนะกุล
อาจารย์ประจำแขนงวิชาการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. นางวิบูลผล พร้อมมูล
ผู้อำนวยการสำนักงานกศน. จังหวัดนนทบุรี
3. รศ.ดร.จรีลักษณ์ รัตนพันธ์
อาจารย์ประจำแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบหลักสูตร

1. รศ.ดร.นิรนาท แสนสา
อาจารย์ประจำแขนงวิชาการแนะแนวการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รศ.ดร.คันศนี้อย์ สันสรค์อนันต์
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ผศ.ดร.ปิยะพงศ์ ไสยโสภณ
แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. รศ.ดร.พร ศรียมก
อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
5. นางวิบูลผล พร้อมมูล
ผู้อำนวยการสำนักงานกศน. จังหวัดนนทบุรี
6. นายสัมพันธ์การณ บัญเรือง
ผู้อำนวยการสำนักงานกศน. อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
7. นางโชติกา งามสำอางค์
ผู้อำนวยการสำนักงานกศน. อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสาคร
8. นายสุบิน ผลอนุรักษ์วงศ์
ผู้อำนวยการสำนักงานกศน. อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี
9. นายปิยะพงศ์ เอี่ยมกุล
หัวหน้ากศน.ตำบลบางใหญ่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรม

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรฝึกอบรม
เรื่อง จิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถามตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรฝึกอบรม
เรื่อง จิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัด
นนทบุรี

3. ความหมายของระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง	มีความต้องการระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความต้องการระดับมาก
3	หมายถึง	มีความต้องการระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความต้องการระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความต้องการระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดียิ่งของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความ
ในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ประสบการณ์ในการสอน
 - () 1-5 ปี
 - () 6-10 ปี
 - () 11-15 ปี
 - () 15 ปีขึ้นไป
4. ท่านมีประสบการณ์ด้านการเสริมสร้างจิตสาธารณะหรือไม่
 - () มี
 - () ไม่มี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรจิตสาธารณะสำหรับครู กศน.

คำชี้แจง โปรดพิจารณาเอกสารการสอนในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา แล้วตัดสินใจว่าแต่ละรายการต่อไปนี้ มี
ความเหมาะสม หรือมีคุณภาพในระดับใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิด
เห็นของท่านมากที่สุด

1. ความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ
 - ต้องการ ไม่ต้องการ
2. เหตุผลในการต้องการหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ
 - ต้องการพัฒนาทักษะของตนเอง
 - ต้องการนำความรู้ไปพัฒนาจิตสาธารณะแก่ผู้เรียน
3. เนื้อหาที่ท่านต้องการหลักสูตรฝึกอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - แนวคิดของจิตสาธารณะ
 - ประเภทของจิตสาธารณะ
 - กิจกรรมจิตสาธารณะ
 - แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ
 - กรณีศึกษาจิตสาธารณะ
 - อื่นๆโปรดระบุ.....

4. ระยะเวลาที่ต้องการฝึกอบรม

- 1 วัน
- 2 วัน
- 3 วัน

5. งบประมาณที่ต้องการได้รับการสนับสนุน

- จากหน่วยงานที่สังกัด
- จากหน่วยงานภายนอก
- ส่วนตัว

6. วัสดุและอุปกรณ์ที่ต้องการได้รับการสนับสนุน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- กระดาษA4
- กระดาษโปสเตอร์
- เครื่องเขียน(ปากกา ดินสอ ปากกาเคมี)
- สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- เครื่องคอมพิวเตอร์

7. กระบวนการในการฝึกอบรม

- บรรยาย
- สาธิต
- ฝึกปฏิบัติ
- ฝึกอบรมทางไกลผ่านเครือข่าย

8. สื่อประกอบการฝึกอบรม

- เอกสารประกอบการฝึกอบรม
- ดวีดีประกอบการฝึกอบรม
- สไลด์คอมพิวเตอร์
- ซีดีเสียง

9. วิธีการประเมินการฝึกอบรม

- ประเมินก่อนการฝึกอบรม
- ประเมินระหว่างการฝึกอบรม
- ประเมินหลังการฝึกอบรม

10. สิ่งที่ต้องการได้รับหลังการฝึกอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ประกาศนียบัตร
- ผลงานโครงการจิตสาธารณะ
- ทำเนียบรุ่น

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม

แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม
เรื่อง จิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครนอกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

โปรดทำหลักสูตรฝึกอบรม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับคุณภาพ” ตามรายการประเมินที่กำหนด ดังนี้

- ระดับคุณภาพที่ 5 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพมากที่สุด
 ระดับคุณภาพที่ 4 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพมาก
 ระดับคุณภาพที่ 3 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพปานกลาง
 ระดับคุณภาพที่ 2 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพน้อย
 ระดับคุณภาพที่ 1 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ปัญหาและความสำคัญ					
1.1 หลักสูตรมีความจำเป็นที่ต้องฝึกอบรม					
1.2 หลักสูตรฝึกอบรมมีความน่าสนใจ					
1.3 หลักสูตรฝึกอบรมสามารถสร้างแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับผู้เรียนได้					
1.4 หลักสูตรฝึกอบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้					
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.1 ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ					
2.2 มีความชัดเจน					
2.3 สามารถนำไปปฏิบัติได้					
2.4 มีความเหมาะสมกับครู กศน.					
3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
3.2 ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ					
3.3 เหมาะสมกับระยะเวลาในการอบรม					
3.4 กิจกรรมหลักสูตรเข้าใจง่าย					
3.5 เนื้อหาสาระมีความน่าสนใจ					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
3.6 มีประโยชน์ต่อการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.7 มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้					
3.8 จัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาสาระได้เหมาะสม					
4. กิจกรรมการฝึกอบรม					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
4.3 เหมาะกับเวลา					
4.4 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอบรม					
4.5 ส่งเสริมให้นำความรู้ ทักษะและเจตคติไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
5. สื่อการฝึกอบรม					
5.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม					
5.2 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
5.3 สามารถจัดหาง่าย ใช้สะดวก					
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
6.2 กิจกรรมประเมินได้ตามวัตถุประสงค์					
7. แผนการฝึกอบรม					
7.1 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับหัวเรื่อง					
7.2 เนื้อหาสามารถช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้					
7.3 กิจกรรมการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
7.4 กิจกรรมการฝึกอบรมเป็นไปตามลำดับ					
7.5 สื่อประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
7.6 เอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
7.7 ระยะเวลาการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
7.8 การประเมินตรงตามวัตถุประสงค์					

ภาคผนวก ง

ตารางคะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม

ตารางที่ 5 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ของครูการศึกษาอนุบาลจำนวน 3 คน

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน (40 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)
1	5	30	9
2	2	28	7
3	2	25	5
$\sum X$	9	83	21
ค่าเฉลี่ย	3.00	27.66	7.00
	ค่าประสิทธิภาพ	$E_1 = 69.16$	$E_2 = 70.00$

แทนค่า	แทนค่า
สูตร $E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$	สูตร $E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$
$E_1 = \frac{83}{40} \times 100$	$E_2 = \frac{21}{10} \times 100$
$= 69.16$	$= 70.00$
$E_1/E_2 = 69.16/70.00$	

ตารางที่ 6 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ของครู การศึกษานอกระบบจำนวน 9 คน

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน (40 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)
1	7	34	9
2	4	39	9
3	2	27	7
4	4	30	7
5	1	28	6
6	1	28	5
7	2	27	7
8	4	26	7
9	4	30	7
$\sum X$	29	276	64
ค่าเฉลี่ย	3.22	30.66	7.11
	ค่าประสิทธิภาพ	$E_1 = 76.65$	$E_2 = 71.11$

แทนค่า	แทนค่า
สูตร $E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$	สูตร $E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$
$E_1 = \frac{276}{40} \times 100$ $= 76.65$	$E_2 = \frac{64}{10} \times 100$ $= 71.11$
$E_1/E_2 = 76.65/71.11$	

ตารางที่ 7 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ของ ครู กศน.จำนวน 30 คน

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (40 คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน (10 คะแนน)
1	7	38	9
2	1	25	8
3	2	28	7
4	6	40	10
5	6	32	9
6	6	38	9
7	5	38	8
8	4	37	8
9	5	37	8
10	5	35	9
11	4	38	10
12	6	38	9
13	5	39	10
14	6	38	9
15	3	31	9
16	4	37	9
17	6	37	9
18	2	18	5
19	3	23	10
20	3	31	6
21	3	33	6
22	2	22	7
23	1	30	6
24	4	25	7
25	2	31	5
26	2	37	6
27	3	37	6
28	1	35	5

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (40 คะแนน)	คะแนนระหว่างเรียน (10 คะแนน)
29	5	28	9
30	3	29	6
$\sum X$	115	985	234
ค่าเฉลี่ย	3.83	32.83	7.80
	ค่าประสิทธิภาพ	$E_2 = 82.08$	$E_1 = 78.00$

แทนค่า	แทนค่า
สูตร $E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$	สูตร $E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$
$E_1 = \frac{985}{40} \times 100$ $= 82.08$	$E_2 = \frac{234}{10} \times 100$ $= 78.00$
$E_1/E_2 = 78.00/82.08$	

ตารางที่ 8 คะแนนความก้าวหน้าทางการเรียนของ ครู กศน.

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)	ความก้าวหน้า	
			D	D^2
1	7	9	2	4
2	1	8	7	49
3	2	7	5	25
4	6	10	4	16
5	6	9	3	9
6	6	9	3	9
7	5	8	3	9
8	4	8	4	16
9	5	8	3	9
10	5	9	4	16
11	4	10	6	36
12	6	9	3	9
13	5	10	5	25
14	6	9	3	9
15	3	9	6	36
16	4	9	5	25
17	6	9	3	9
18	2	5	3	9
19	3	10	7	49
20	3	6	3	9
21	3	6	3	9
22	2	7	5	25
23	1	6	5	25
24	4	7	3	9
25	2	5	3	9
26	2	6	4	16
27	3	6	3	9
28	1	5	4	16

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)	ความก้าวหน้า	
			D	D^2
29	5	9	4	16
30	3	6	3	9
รวม	115	234	119	521
ค่าเฉลี่ย	3.83	7.80		
ค่า S.D.	1.76	1.64		

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$\sum D$	=	119
$N \sum D^2$	=	15,630
$(\sum D)^2$	=	14,161
$n-1$	=	29

$$t = \frac{119}{\sqrt{\frac{15,630 - 14,161}{29}}}$$

$$t = 16.720$$

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
ที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง จิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดนนทบุรี

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

เรื่อง จิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” ตามความคิดเห็นของผู้เข้าอบรม
ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ					
1 วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย					
2 เนื้อหาที่อบรมมีความถูกต้อง ครบถ้วน					
3 เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม					
4 การใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์					
5 การประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
6 ระยะเวลามีความเหมาะสม					
ด้านการให้บริการ					
7 สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม					
8 ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					
9 ระยะเวลาในการอบรมเหมาะสม					
10 อาหาร เครื่องดื่ม					
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
11 ความรู้ความเข้าใจก่อนการอบรม					
12 ความรู้ความเข้าใจหลังการอบรม					
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
13 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้					
14 มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้					
15 สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้					

ภาคผนวก ฉ

หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องจิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดนนทบุรี

หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องจิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี

1. ชื่อหลักสูตร หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องจิตสาธารณะสำหรับครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดนนทบุรี

2. หลักการและเหตุผล

ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุในปัจจุบัน เป็นสาเหตุที่ทำให้สังคมโดยทั่วไป มีค่านิยมที่ให้ความสำคัญในการแสวงหาเงินทอง แสวงหาอำนาจ บารมี มากกว่าที่จะให้ความสำคัญทางด้านจิตใจ สังคมในปัจจุบันจึงกลับเสื่อมโทรมลงอย่างเห็นได้ชัดเจน เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมายเช่นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม การปลูกฝังจิตสำนึกให้กับบุคคลเพื่อให้ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมจึงควรเกิดขึ้นในสังคม ด้วยเหตุนี้ในปัจจุบันจึงมีการกล่าวถึงคำว่า “จิตสาธารณะ” มากขึ้น เพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะมากกว่าตนเอง นั้นหมายถึงว่าทุกคนต้องมีการให้มากกว่าการรับ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักเสียสละร่วมแรงร่วมใจในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

การปลูกฝังให้มี “จิตสาธารณะ” ควรเริ่มตั้งแต่เด็กและเยาวชนได้แก่กลุ่มผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ และแนวทางในการสร้างจิตสาธารณะ การใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง “จิตสาธารณะ” เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่จัดทำขึ้นจะพัฒนาความรู้และเจตคติในการมีจิตสาธารณะโดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่นการใช้กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง การแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยตนเอง จนเกิดความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ แนวทางการสร้างและปฏิบัติตนด้านจิตสาธารณะ เป็นการพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคและส่งผลต่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน จึงสมควรให้มีการอบรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุดฝึกอบรม เรื่อง “จิตสาธารณะ” ขึ้น

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู กศน.หรือที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน

4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะได้
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถจัดทำโครงการเสริมสร้างจิตสาธารณะได้
- 3) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะได้

4.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) อธิบายแนวคิดของจิตสาธารณะได้ถูกต้อง
- 2) อธิบายประเภทของจิตสาธารณะได้ถูกต้อง
- 3) อธิบายการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะได้ถูกต้อง
- 4) อธิบายแนวทางการสร้างจิตสาธารณะได้ถูกต้อง

5) อธิบายการจัดทำโครงการโดยศึกษาจากกรณีศึกษาได้ถูกต้อง

5. เนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 แนวคิดของจิตสาธารณะ

เรื่องที่ 2 ประเภทของจิตสาธารณะ

เรื่องที่ 3 กิจกรรมจิตสาธารณะ

เรื่องที่ 4 แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

เรื่องที่ 5 กรณีศึกษาจิตสาธารณะ

6. กิจกรรมการอบรม

1. ทำแบบทดสอบก่อนการอบรม
2. ศึกษาเนื้อหาสาระ
3. ทำกิจกรรมตามงานที่กำหนดระหว่างการอบรม
4. แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่สนใจ
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากรประจำหลักสูตร
6. ทำแบบทดสอบหลังการอบรม

7. สื่อประกอบการฝึกอบรม ประกอบด้วย

1. เพาเวอร์พอยท์ประกอบการบรรยาย จำนวน 5 เรื่อง
2. ดีวีดีประกอบการจัดกิจกรรม
3. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสาธารณะจำนวน 5 เรื่อง ในรูปแบบ PDF. file
4. แบบฝึกปฏิบัติ
5. แบบทดสอบ

8. การประเมินผล ประกอบด้วย

การประเมินความรู้ โดยใช้แบบทดสอบก่อน - หลังเรียนจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบครั้งละ 30 นาที และสามารถทราบผลการเรียนรู้เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับได้ในทันที

9. เวลาที่ใช้ในกิจกรรมของหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 3 วัน ต่อ 1 เรื่อง

ตารางการฝึกอบรม

วันที่ 1			
เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการสอน	การประเมิน
การปฐมนิเทศ ก่อนเข้ารับการศึกษา	ชี้แจงวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการและขั้นตอนการอบรม การเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมระยะเวลาและการประเมินผล ใช้เวลา 30 นาที		
	1. ขึ้นทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 20 นาที ทำทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ	คะแนนทดสอบก่อนเรียน
ภาคเช้า เรื่อง แนวคิด และประเภทของจิตสาธารณะ ประเภท	1. วิทยากรบรรยาย เรื่อง แนวคิดและประเภทของจิตสาธารณะ 2. ให้ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อย ทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรมที่ 1 และออกมารายงานกลุ่ม 3. วิทยากรสรุปเนื้อหา 4. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	1. เอกสารประกอบการอบรม 2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน	คะแนนการทำงานกลุ่ม คะแนนทักษะการปฏิบัติ
ภาคบ่าย เรื่อง กิจกรรมจิตสาธารณะ	1. วิทยากรบรรยาย เรื่อง การออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสาธารณะ 2. ให้ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อย ทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรมที่ 1 และออกมารายงานกลุ่ม 4. วิทยากรสรุปเนื้อหา 3. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	1. เอกสารประกอบการอบรม 2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน	คะแนนการทำงานกลุ่ม คะแนนทักษะการปฏิบัติ
วันที่ 2			
เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการสอน	การประเมิน
แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ (1)	1. วิทยากรบรรยาย เรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ 2. ให้ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อย ทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรมที่ 1 และออกมารายงานกลุ่ม 4. วิทยากรสรุปเนื้อหา 3. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	1. เอกสารประกอบการอบรม 2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน	คะแนนการทำงานกลุ่ม คะแนนทักษะการปฏิบัติ
แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง	1. วิทยากรบรรยาย เรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ (2)	1. เอกสารประกอบการอบรม	คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน

จิตสาธารณะ (2)	2. ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อยทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรมที่ 1 และออกมารายงานกลุ่ม 3. วิทยากรสรุปเนื้อหา 4. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน	คะแนนทักษะการปฏิบัติ
วันที่ 3			
เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อการสอน	การประเมิน
กรณีศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ (1)	1. วิทยากรบรรยาย เรื่อง กรณีศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ 2. ให้ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อยทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรม และออกมารายงานกลุ่ม 4. วิทยากรสรุปเนื้อหา 3. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	1. เอกสารประกอบการอบรม 2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน	คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน คะแนนทักษะการปฏิบัติ
กรณีศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ (2)	1. วิทยากรบรรยาย เรื่อง กรณีศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ 2. ผู้อบรมแบ่งกลุ่มย่อยทำกิจกรรมฝึกทักษะตามใบกิจกรรมที่ 1 และออกมารายงานกลุ่ม 4. วิทยากรสรุปเนื้อหา 3. ผู้อบรมทำแบบฝึกปฏิบัติ	1. เอกสารประกอบการอบรม 2. Power point ประกอบการอบรม 3. ใบงาน 4. แบบทดสอบหลังเรียน	คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน คะแนนทักษะการปฏิบัติ
ทดสอบความรู้	1. ชั้นทดสอบหลังเรียน ใช้เวลา 20 นาที ทำทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน

ภาคผนวก ข

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

เรื่อง

การเสริมสร้าง

จิตสาธารณะ

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สารบัญ

คำนำ	3
แนวคิดของจิตสาธารณะ	4
ประเภทของจิตสาธารณะ	14
กิจกรรมจิตสาธารณะ	40
แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ	52
กรณีศึกษาจิตสาธารณะ	62
บรรณานุกรม	73

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ ตระหนักถึงความสำคัญและมีความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ที่จัดทำขึ้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดของจิตสาธารณะ ประเภทจิตสาธารณะ กิจกรรมจิตสาธารณะ แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ และกรณีศึกษาจิตสาธารณะ ชุดฝึกอบรมนี้ มีกิจกรรมที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมจนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

ผู้จัดทำหวังว่า เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะ จะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและส่งผลต่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนต่อไป

รศ.ดร.สารีพันธุ์ ศุภวรรณ

รศ.ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย

เรื่องที่ 1

แนวคิดของจิตสาธารณะ

ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นเหตุให้สังคมให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าจิตใจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมาย

การปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้คนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีการให้มากกว่าการรับรู้จักเสียสละร่วมแรงร่วมใจในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม นั่นก็คือการปลูกฝังให้มี “จิตสาธารณะ” เกิดขึ้น

แนวคิดของจิตสาธารณะในเรื่องที่ 1 นักเรียนจะได้รู้จัก ความหมายของจิตสาธารณะ ความสำคัญของจิตสาธารณะ ปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะ และผลกระทบจากการขาดจิตสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เป็นการประพฤติตนที่ทำให้ตนเอง ครอบครัว และสังคมมีความสุข

มีความห่วงใยต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติ มีจิตอาสาไม่ดูดาย มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม

จิตสาธารณะ คือ จิตสำนึกและการกระทำเพื่อส่วนรวม ห่วงใยต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสมบัติ อาสากระทำ ไม่ดูดาย มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

ในสังคม มีคนเป็นจำนวนมากที่พร้อมจะทำเพื่อความสุขของตน แต่สังคมยังต้องการคนอื่นจำนวนมากที่พร้อมจะทำเพื่อความสุขของผู้อื่น

จิตสาธารณะไม่ใช่การละทิ้งประโยชน์ของตนไปทำเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น

แท้จริงแล้ว จิตสาธารณะ...มุ่งชี้ให้เห็นว่าเราและผู้อื่นเป็นหนึ่งเดียวกัน เพราะผลประโยชน์ของคนแต่ละคนไม่อาจแยกออกจากประโยชน์ของส่วนรวม

ผู้มีจิตสาธารณะจึงเริ่มที่การ “เห็น” และ “เข้าใจ” เสียก่อน ว่าคนเราทุกคนต่างผูกพันและพึ่งพากันอย่างแยกไม่ออก

การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะ มีความสำคัญต่อ บุคคลและสังคม ดังนี้

◆ **ลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการเห็นแก่ตน** เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ

◆ **สังคมเข้มแข็งและมีการพัฒนา** เช่น ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่อาศัย ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างประโยชน์แก่สังคม

◆ **ลดความขัดแย้ง** เช่น ไม่ทะเลาะกันเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องเพียงฝ่ายเดียว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

- ลดปัญหาต่างๆ
- สังคมเข้มแข็ง
- ลดความขัดแย้ง

ปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะ

ปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่อยู่ใกล้ตัวเรามีมากมาย เช่น

- ◆ ปัญหายาเสพติด
- ◆ ปัญหาการทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง
- ◆ ปัญหาการดื่มสุราแล้วขับชี่ยานพาหนะ
- ◆ ปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
- ◆ ปัญหาการใช้ทางเท้าเพื่อประโยชน์ส่วนตน

ฯลฯ

ปัญหาเหล่านี้ส่งผลเสียต่อตนเองและสังคมมากมาย

จงตอบคำถามในช่องว่าง ท่านคิดว่าควรจะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้

◆ ปัญหายาเสพติด

.....

◆ ปัญหาการทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง

.....

◆ ปัญหาการดื่มสุราแล้วขับชี่ยานพาหนะ

.....

◆ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย

.....

◆ ปัญหาการใช้ทางเท้าเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

.....

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

-ลดปัญหาต่างๆ เช่น

ปัญหายาเสพติด

ปัญหาการทิ้งขยะ

ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย

ปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะ

ปัญหาสังคมในปัจจุบันมีมานานมากที่เกิดมาจากการขาดจิตสาธารณะของคน เช่น กรณีที่เป็นข่าวกรีกโครมว่ามีคนไปถอดนอตเสาไฟฟ้าซึ่งเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินจำนวนมากของรัฐ และสร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้านทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากการไม่มีไฟฟ้าใช้ การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมหรือจิตสาธารณะนั่นเอง

นอกจากนี้ปัญหาจากการขาดจิตสาธารณะที่อยู่ใกล้ตัวเราตลอดเวลา ยังมีอีกมากเช่น

- ปัญหายาเสพติดซึ่งเกิดจากความเห็นแก่ตัวของผู้ขาย ไม่นึกถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมโดยรวม
- ปัญหาการปล่อยน้ำเสียออกจากโรงงาน โดยไม่ผ่านการบำบัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อการเกษตรและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน
- ปัญหาการจอดรถยนต์โดยไม่ดับเครื่องยนต์ ทำให้เกิดควันพิษโดยเฉพาะในเมืองใหญ่
- ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ทำให้เกิดปัญหาด้านการเลี้ยงดูให้เป็นเด็กที่มีคุณภาพ ซึ่งต้องเป็นผู้ใหญ่ในการพัฒนาสังคมในอนาคต
- ปัญหาการใช้ทางเท้าสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม เช่น ร้านค้าต่างๆ ในเมืองใหญ่ ซึ่งทำให้ผู้สัญจรไปมาไม่มีทางเดินและอาจเกิดอุบัติเหตุได้เมื่อต้องลงไปเดินในถนน
- ปัญหาการทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง ทำให้แม่น้ำเน่าเสีย เป็นมลภาวะทางน้ำ สัตว์น้ำถูกทำลาย และใช้ในการอุปโภค บริโภคไม่ได้
- ปัญหาการฉีดยาแรงในสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะสุกร ซึ่งมีผลต่อโรคมะเร็งไข้เจ็บในมนุษย์ เช่น โรคมะเร็ง เป็นต้น
- ปัญหาการดื่มสุราและขับซีรยนต์/รถจักรยานยนต์ ในวันเทศกาลต่างๆ ทำให้เกิดอุบัติเหตุสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก

ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นผลพวงจากการขาดจิตสาธารณะทั้งสิ้น ดังนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดกับทุกคนในสังคมทั้งในระดับโลก ระดับประเทศ และระดับตัวบุคคลที่ต้องหันมาให้ความสำคัญและตระหนักในสิ่งนี้อย่างเร่งด่วน

ปัญหาการขาดจิตสาธารณะเป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องมาคิดกันใหม่ โดยเริ่มจากการเชิญชวนพ่อแม่ของนักเรียนที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการที่จะช่วยแก้ปัญหา ถ้าคนเป็นพ่อแม่เพิกเฉยต่อจิตสาธารณะของลูกน่าจะมีอะไรขึ้นในแต่ละวัน พ่อแม่คงต้องหันมาปลูกฝังจิตสาธารณะให้นักเรียนในกิจวัตรประจำวันระหว่างตนเองกับลูก ดังกรณีตัวอย่างต่อไปนี้ถ้าท่านเป็นพ่อแม่ ท่านคิดว่า จะทำอย่างไร

กรณีที่ 1 “ลูกเอายางลบไปโรงเรียน 1 อัน แล้วลูกกลับบ้านมาด้วยยางลบ 2 อัน ที่มีอันหนึ่งดีกว่าของลูก “ท่านจะบอกลูกอย่างไร ระหว่าง

ก.”พุ่มนี้หนูต้องเอาไปคืนเพื่อนนะจ๊ะ เพราะยางลบอีกอันไม่ใช่ของลูก ลูกไม่ควรเอาของคนอื่นมาเป็นของเรา เดี่ยวแม่ซื้อยางลบดีๆ ให้ใหม่” หรือ

ข. ทำเป็นเฉยๆ เพราะเห็นเป็นเรื่องเล็กๆ ยางลบราคาไม่เท่าไร ไม่เป็นไรหรอก (หรือบางคนอาจจะแอบชื่นชมลูกว่าลูกเก่งรู้จักช่วยเหลือตนเอง ซึ่งตรงนี้มีดีร้ายแรงมาก)

กรณีที่ 2 “ขณะรอรถแม่กลับบ้านลูกเก็บกระเป๋าสตางค์เงินได้ แล้วเก็บใส่กระเป๋านักเรียนของตนเอง “พ่อแม่ของนักเรียนท่านจะบอกกับลูกอย่างไรระหว่าง

ก.”หนูต้องเอากระเป๋าสตางค์ไปคืนเจ้าของนะ ถ้าไม่รู้ว่าเป็นใครก็ขอให้แจ้งตำรวจ เราต้องไม่เอาเงินของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง” หรือ

ข. คิดว่าเงินไม่กี่บาทเก็บไว้ก็ไม่เป็นไร เพราะไม่รู้จะเอาไปคืนใครดีไม่ดีเอาไปคืนแล้ว คนอื่นอาจเอาไปใช้เอง

แล้วท่านจะบอกลูกอย่างไร

หนูต้องเอากระเป๋าเงินไปคืน
เจ้าของนะ ถ้าไม่รู้ว่าใครคือ
เจ้าของก็ขอให้แจ้งตำรวจ เรา
ต้องไม่เอาเงินของคนอื่นมาเป็น
ของตัวเอง

พ่ungsนี้หนูต้องเอาไปคืนเพื่อน
นะจ๊ะ เพราะยางลบอีกอันไม่ใช่
ของลูก ลูกไม่ควรเอาของคน
อื่นมาเป็นของเรา เดียวแม่ซื้อ
ยางลบดีๆ ให้ใหม่

ผลกระทบจากการขาดจิตสาธารณะ

การที่สังคมขาดจิตสาธารณะส่งผลต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชนและชาติของเรามากมายดังนี้

◆ ผลกระทบระดับบุคคล

1. สร้างความเดือดร้อนให้ตนเอง
2. สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

◆ ผลกระทบระดับครอบครัว

1. ความสามัคคีในครอบครัวลดน้อยลง
2. การแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว

◆ ผลกระทบระดับชุมชน

1. ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา
2. อาชญากรรมในชุมชนมีมากขึ้น
3. ขาดศูนย์รวม หรือผู้นำที่จะแก้ปัญหา

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จิตสาธารณะ หมายถึงอะไร

.....
.....
.....

2. จิตสาธารณะ มีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....

3. ท่านจะแก้ปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นที่ได้อย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านจะอย่างไรหากมีเพื่อนชักชวนให้เสพยาเสพติด

.....
.....
.....

5. การขาดจิตสาธารณะส่งผลกระทบต่อครอบครัวอย่างไร

.....
.....
.....

6. การขาดจิตสาธารณะส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร

.....
.....

7.ให้ท่านดูวิดีโอเรื่อง”จิตอาสาพาห้องน้ำสะอาด”แล้วสรุปสาระสำคัญที่ได้จากเรื่องนี้ในประเด็นต่อไปนี้

1)ใครเป็นคนทำ 2) มีวัตถุประสงค์อย่างไร 3) มีขั้นตอนอย่างไร 4) ผลที่ได้เป็นอย่างไร

1).....

.....

2).....

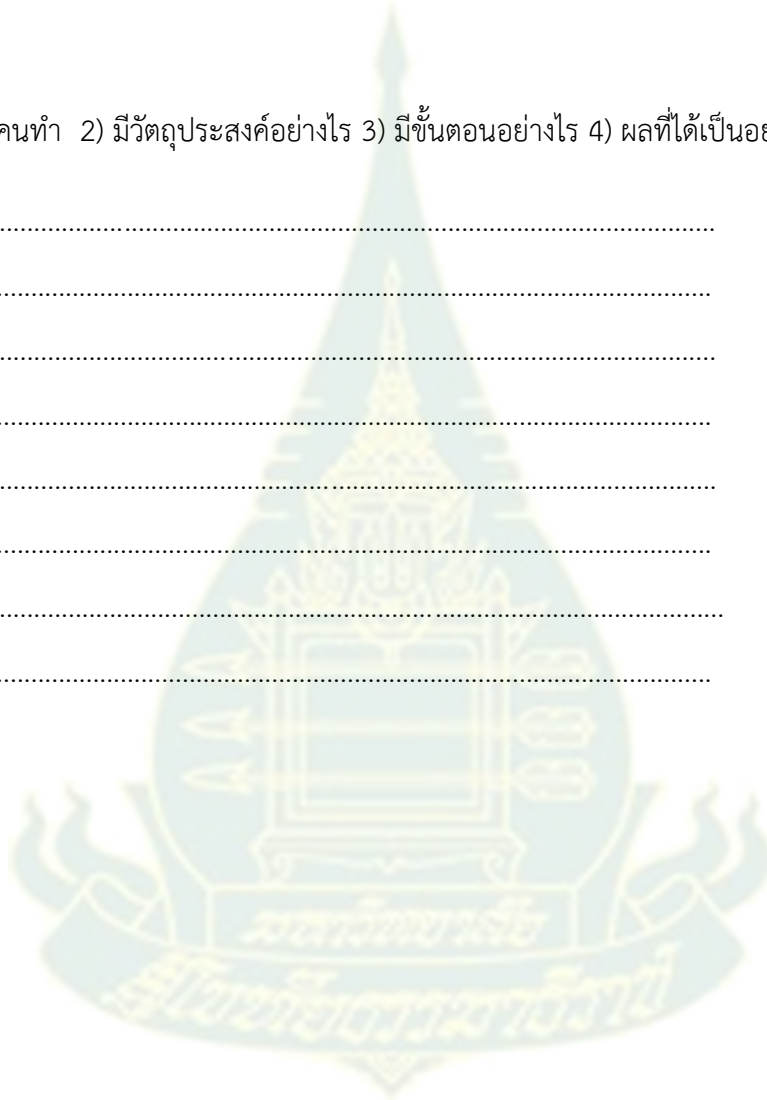
.....

3).....

.....

4).....

.....

เรื่องที่ 2

ประเภทของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะแบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่ง ในที่นี้จะแบ่งตามระดับความสัมพันธ์ของบุคคล และแบ่งตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ

ประเภทของจิตสาธารณะ

หากแบ่งตามความสัมพันธ์ของบุคคลสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1) จิตสาธารณะระดับครอบครัว 2) จิตสาธารณะระดับชุมชน และ 3) จิตสาธารณะระดับสังคม

1. จิตสาธารณะระดับครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง เป็นการปฏิบัติตนที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและครอบครัว เช่น การทำหน้าที่ของตนให้ดี การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการช่วยเหลือเกื้อกูลภายในครอบครัว

ตัวอย่างจิตสาธารณะระดับครอบครัว

- การช่วยพ่อ แม่ทำงานบ้าน เช่น เก็บจานชามไปล้าง ช่วยจัดสิ่งของในบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ช่วยเก็บกวาดบ้านและสนามหญ้า รดน้ำต้นไม้ ฯลฯ ถ้าที่บ้านมีพี่น้องหลายคนต้องแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ

ช่วยทำงานบ้าน

- การใส่ใจดูแลญาติผู้ใหญ่ ญาติผู้ใหญ่ของเรา ทั้งที่เคยเลี้ยงดูและไม่เคยเลี้ยงดูเรานักเรียนควรเคารพนับถือ ดูแล ให้ความสะดวกแก่ท่าน

ใส่ใจดูแลญาติผู้ใหญ่

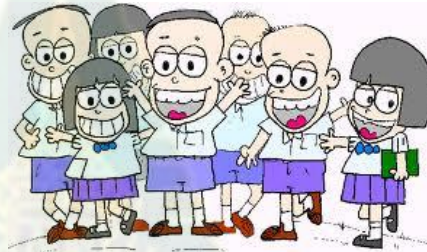
3. จิตสาธารณะระดับชุมชน ได้แก่ การเป็นคนดี ทำความดี การแบ่งปัน การอาศัยใจกว้าง การช่วยเหลือเกื้อกูล และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายในชุมชน

ตัวอย่างจิตสาธารณะระดับชุมชน

- การช่วยเหลือชุมชนกรณีเกิดอุทกภัยในชุมชน เช่น ช่วยกันทำความสะอาดชุมชนหลังน้ำลด ช่วยให้อาศัยยานพาหนะ เช่น เรือหรือรถที่สามารถเล่นในถนนที่น้ำท่วมสูงได้

- การอาสาทำความสะอาดโรงเรียน เช่น ห้องน้ำ สนามหญ้า โรงอาหาร เนื่องจากโรงเรียนถือเป็นชุมชนแห่งหนึ่ง นักเรียนจึงต้องช่วยกันเพื่อโรงเรียนของเรา

4. จิตสาธารณะระดับสังคม ได้แก่ ความร่วมมือร่วมใจ สามัคคี การมีส่วนร่วมทางสังคม งานบุญ งานประเพณี และการปฏิบัติตามโครงการพัฒนาต่างๆ

ตัวอย่างจิตสาธารณะระดับสังคม ได้แก่ การรณรงค์ปลูกป่า การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์ช่วยน้ำท่วมในสังคม

ประเภทของจิตสาธารณะ ตามองค์ประกอบของ จิตสาธารณะ

หากแบ่งจิตสาธารณะตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ สามารถแบ่งได้ 3 องค์ประกอบคือ
1) การหลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำที่จะทำให้ของส่วนรวมชำรุด 2) การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนทำได้ 3) การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

1. การหลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหาย ต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชน ได้แก่

- การดูแลรักษาของส่วนรวม การใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่
- การรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

2. การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ ได้แก่

- การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม
- การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

3. การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ได้แก่

- การไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตน
- การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรมนั้น

เรื่องที่ 3

กิจกรรมจิตสาธารณะ

กิจกรรมจิตสาธารณะ แบ่งเป็น 1) กิจกรรมสาธารณะแบ่งตามสถาบันรับผิดชอบ และ 2) กิจกรรมสาธารณะแบ่งตามเนื้อหาของกิจกรรม

กิจกรรมสาธารณะหากแบ่งตามสถาบันผู้รับผิดชอบ สามารถแบ่งกิจกรรมได้แก่ 1) กิจกรรมจิตสาธารณะระดับครอบครัว 2) กิจกรรมจิตสาธารณะระดับสถาบันการศึกษา และ 3) กิจกรรมจิตสาธารณะระดับสถาบันสังคม

1. **กิจกรรมจิตสาธารณะระดับครอบครัว** หมายถึง การกระทำช่วยเหลือภายในครอบครัว พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง กิจกรรมจิตสาธารณะระดับครอบครัว ได้แก่

◆ **กิจกรรมที่มอบบทบาทหน้าที่ให้ลูกร่วมรับผิดชอบงาน แบ่งปันหน้าที่** เช่น กิจกรรมทำความสะอาดบ้าน กิจกรรมหารายได้เสริมร่วมกัน กิจกรรมดูแลญาติผู้ใหญ่ กิจกรรมช่วยพ่อแม่ดูแลน้อง

◆ **กิจกรรมที่ครอบครัวกำหนดเวลาปฏิบัติร่วมกัน** เช่น กิจกรรมทำความดีร่วมกัน กิจกรรมเยี่ยมเยียนญาติผู้ใหญ่

กิจกรรมจิตสาธารณะระดับ
ครอบครัว
-กำหนดบทบาทหน้าที่
รับผิดชอบ

2. กิจกรรมจิตสาธารณะระดับสถาบันการศึกษา หมายถึง การกระทำที่สถาบันการศึกษา กำหนดให้ผู้เรียนช่วยเหลือ ร่วมมือร่วมใจกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

การจัดกิจกรรมในสถาบันการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะดำเนินการได้ 2 ลักษณะคือ 1) กิจกรรมจิตสาธารณะในการเรียนการสอน และ 2) กิจกรรมจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาผู้เรียน

◆ กิจกรรมจิตสาธารณะในการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนครูสามารถสอดแทรกแนวคิดเรื่องจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน โดยการใช้กรณีศึกษาแล้วกำหนดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่าจะปฏิบัติจิตสาธารณะได้อย่างไร ตัวอย่างการสอนเช่นการสอนเรื่องการแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่ ครูควรให้ความรู้ด้านสาเหตุ อาการ การป้องกัน โดยให้ผู้เรียนสามารถสังเกตอาการของตนเอง และเพื่อนว่ามีใครเป็นไข้หวัดใหญ่ หากพบผู้มีอาการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นว่า ผู้เรียนควรปฏิบัติกิจกรรมสาธารณะในกรณีนี้อย่างไร

กิจกรรมสาธารณะในวิชานี้ผู้เรียนอาจช่วยกันกำหนดให้ผู้เรียนที่ป่วยพักที่บ้านจนกว่าจะหาย ผู้เรียนที่ไม่ป่วยควรร่วมมือปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงจากไข้หวัดใหญ่ เช่น ใส่หน้ากากอนามัย ใช้ช้อนกลาง ปิดปาก ปิดจมูกเมื่อไอจาม ฯลฯ การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เพื่อตนเองและส่วนรวมเป็นจิตสาธารณะอย่างหนึ่ง

- ◆ กิจกรรมจิตสาธารณะเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถจัดกิจกรรมได้มากมาย เช่น
- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะอยู่แล้ว

- กิจกรรมชุมนุม ชมรมต่างๆ เช่น ชุมนุมรักษ์โลก ชุมนุมด้านภาวะโลกร้อน ชมรมผู้เสียสละ ชมรมรักเมืองไทย ชมรมจิตอาสา

◆ กิจกรรมจิตสาธารณะเพื่อสังคมและสาธารณะ เช่นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและท้องถิ่นตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม โดยมีจิตเพื่อส่วนรวม เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาวัด การรณรงค์บริจาคสิ่งของแก่ผู้ยากไร้ กิจกรรมอาสาช่วยดูแลคนชรา กิจกรรมอาสาช่วยบริการคนพิการ ฯลฯ

กิจกรรมจิตสาธารณะระดับ
สถาบันการศึกษา
-กิจกรรมจิตสาธารณะในการเรียน
การสอน
เช่น กิจกรรมป้องกันไข้หวัด
ใหญ่

3. กิจกรรมจิตสาธารณะระดับสถาบันสังคม ในที่นี้ หมายถึง กิจกรรมที่สถาบันสังคมกระทำขึ้น เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชน สถาบันทางศาสนาและสถาบันสื่อมวลชน เป็นต้น

◆กิจกรรมจิตสาธารณะของสถาบันภาครัฐและเอกชน กิจกรรมจิตสาธารณะที่สถาบันภาครัฐและเอกชนจัดขึ้นแก่ส่วนรวม ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม มูลนิธิกระจกเงา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ มูลนิธิสุขภาพไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก เป็นต้น

◆กิจกรรมจิตสาธารณะของสถาบันศาสนา สถาบันศาสนาเป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะที่พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเยาวชนไทย เช่น เครือข่ายชาวพุทธเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคมไทย โครงการค่ายคุณธรรม เครือข่ายพุทธิกา

◆ **กิจกรรมจิตสาธารณะของสถาบันสื่อมวลชน** สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ สื่อมวลชนมีหน้าที่ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ สร้างกระแสเชิงบวกให้แก่สังคม สร้างสื่อที่เป็นตัวแบบดีๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนและอาจส่งเสริมให้เด็กมีบทบาทร่วมผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและจุดประกายความคิดแก่สังคม

ตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะของสถาบันสื่อมวลชนที่จัดขึ้น เช่น การรณรงค์กิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนเมื่อเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติต่างๆ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

**กิจกรรมจิตสาธารณะระดับสถาบัน
สังคม**

- สถาบันภาครัฐและเอกชน
- สถาบันศาสนา สถาบันสื่อมวลชน
- สถาบันสื่อมวลชน

กิจกรรมสาธารณะแบ่ง ตามเนื้อหาของกิจกรรม

กิจกรรมสาธารณะแบ่งตามเนื้อหาของกิจกรรมสามารถแบ่งได้ 4 ด้านคือ 1) กิจกรรมจิตสาธารณะด้านการพัฒนาเยาวชนและส่งเสริมการเรียนรู้ 2) กิจกรรมจิตสาธารณะด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 3) กิจกรรมจิตสาธารณะด้านสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิต และ 4) กิจกรรมจิตสาธารณะด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

1. กิจกรรมจิตสาธารณะด้านการพัฒนาเยาวชนและส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมเน้นพัฒนาเยาวชนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การบริจาคร่างกายเพื่อการศึกษา กิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กิจกรรมการพัฒนาเยาวชนและส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมบริจาคเสื้อผ้าและอุปกรณ์การเรียนเพื่อการศึกษา กิจกรรมรณรงค์มอบทุนการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาส โครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน เป็นต้น

2. กิจกรรมจิตสาธารณะด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมสร้างความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ธรรมชาติแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป เช่น โครงการปลูกป่าลดโลกร้อน โครงการของมูลนิธิการุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการนักสืบสายน้ำ โครงการนักสืบชายหาด โครงการอาสาสมัครเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3. กิจกรรมจิตสาธารณะด้านสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย และความเป็นอยู่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น โครงการดูแลผู้ป่วย โครงการเยี่ยมเยียนคนชรา โครงการปันความสุขให้น้องๆ ที่ด้อยโอกาส โครงการบ้านเด็กอ่อนในสลัม โครงการฟื้นฟูช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านต่างๆ

4. กิจกรรมจิตสาธารณะด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศาสนาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น จิตอาสาพัฒนาวัด โครงการค่ายธรรมะสำหรับเยาวชน โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทย โครงการดนตรีมีชีวิต เป็นต้น

กิจกรรมจิตสาธารณะด้านต่างๆ

- ด้านการพัฒนาเยาวชนและส่งเสริมการเรียนรู้
- ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ด้านสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3

คำสั่งให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบปัญหาต่อไปนี้

1. ยกตัวอย่างกิจกรรมสาธารณสุขระดับครอบครัวมา 2 กิจกรรม

.....

.....

.....

2. ยกตัวอย่างกิจกรรมสาธารณสุขในสถานศึกษามา 2 กิจกรรม

.....

.....

.....

3. ยกตัวอย่างกิจกรรมสาธารณสุขเกี่ยวกับศาสนา มา 2 กิจกรรม

.....

.....

.....

4. ยกตัวอย่างกิจกรรมสาธารณสุขของสื่อมวลชนที่ผู้เรียนทราบมา 2 กิจกรรม

.....

.....

.....

5. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะด้านการพัฒนาเยาวชนและส่งเสริมการเรียนรู้

มา 2 ตัวอย่าง

.....
.....
.....

6. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมา 2 ตัวอย่าง

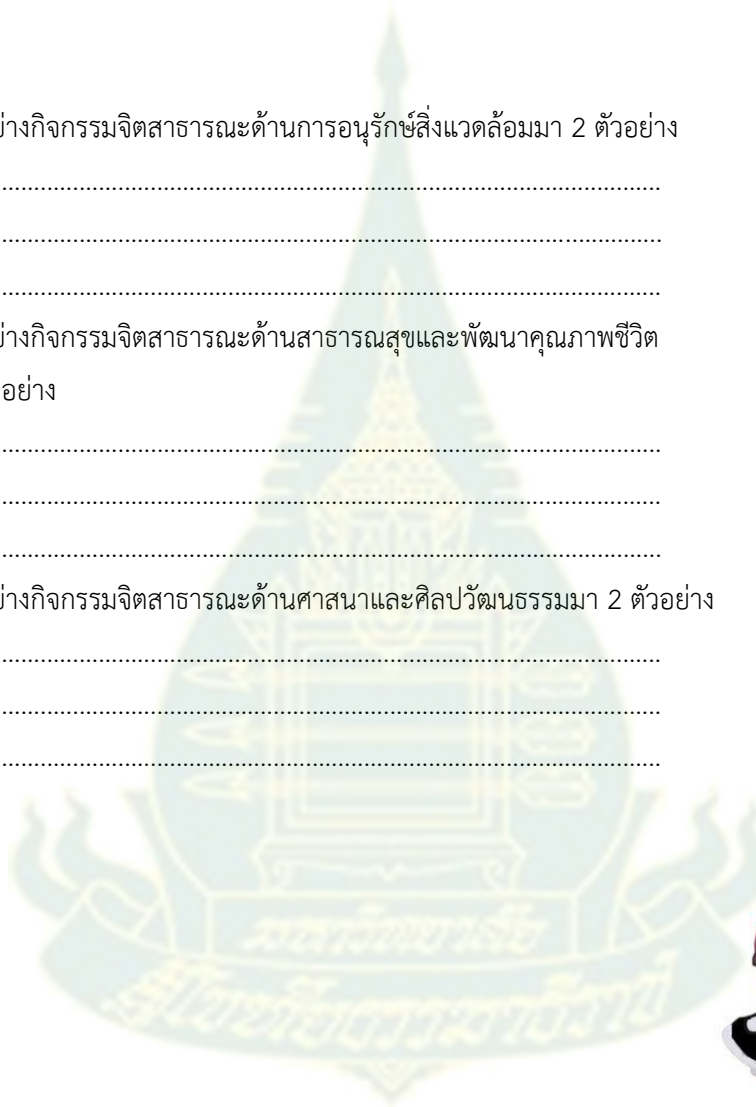
.....
.....
.....

7. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะด้านสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิต
มา 2 ตัวอย่าง

.....
.....
.....

8. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรมมา 2 ตัวอย่าง

.....
.....
.....

เรื่องที่ 4

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะมีเรื่องที่ควรทำความเข้าใจ ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ 2) การสร้างจิตสาธารณะต้องให้เกิดการเรียนรู้ 3 ด้าน 3) การสร้างจิตสาธารณะผู้เรียนต้องเรียนรู้ผ่านการกระทำ (learning, by doing) ทำซ้ำๆ เป็นไปตามธรรมชาติ ต่อเนื่องและไม่เร่งรีบ 4) การพัฒนาจิตสาธารณะต้องใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ มี 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก

1. **ปัจจัยภายใน** เป็นส่วนประกอบภายในตนเอง ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ความสามารถ ภาวะทางอารมณ์ ค่านิยม ความปรารถนาและเพศ

2. **ปัจจัยภายนอก** เป็นส่วนประกอบภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว โรงเรียน การศึกษา สังคมและกลุ่มเพื่อน

การสร้างจิตสาธารณะ ต้องให้เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

การสร้างจิตสาธารณะต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ ครบทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านพุทธิพิสัย 2) ด้านจิตพิสัย และ 3) ด้านทักษะพิสัย

1. **พุทธิพิสัย** หมายถึง การได้รับรู้ มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ว่าจิตสาธารณะคืออะไร ทำได้อย่างไร มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไร เพื่อเกิดความรู้ ความเข้าใจ อย่างแท้จริง

2. **จิตพิสัย** หมายถึง การตระหนักถึงคุณค่าของจิตสาธารณะและความภาคภูมิใจที่ได้ทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

3. **ทักษะพิสัย** หมายถึง การกระทำ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับกิจกรรมจิตสาธารณะ ลงมือทำกิจกรรม ในสิ่งที่ถูกต้อง

การสร้างจิตสาธารณะ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการกระทำ ทำซ้ำๆ ต่อเนื่อง ไม่เร่งรีบ และต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลาย

การสร้างจิตสาธารณะมีข้อควรคำนึงคือ 1) ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการกระทำ 2) ผู้เรียนต้องทำซ้ำ ต่อเนื่อง และไม่เร่งรีบ 3) ผู้เรียนต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลาย

1.การสร้างจิตสาธารณะผู้เรียนควรเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) เช่น การเรียนรู้จากการร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ การทำโครงการจิตสาธารณะเป็นต้น

2. การสร้างจิตสาธารณะผู้เรียนต้องทำซ้ำ อย่างต่อเนื่องและเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติไม่เร่งรีบ

- การสร้างจิตสาธารณะต้องกระทำซ้ำๆ เพื่อเน้นย้ำ ป้องกันการเปลี่ยนแปลงให้จิตสำนึกมีความคงทนและมีการเสริมแรงในการกระทำ

- การสร้างจิตสาธารณะต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและสื่อมวลชน

- การสร้างจิตสาธารณะต้องเติบโตแบบธรรมชาติ ไม่เร่งรีบ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. การสร้างจิตสาธารณะต้องใช้วิธีการและกลยุทธ์ที่หลากหลาย ได้แก่

- การใช้บทบาทผู้นำ ริเริ่ม โน้มน้าว เพื่อให้เกิดจิตสาธารณะ
- การใช้สื่อสารแบบรวมศูนย์ คือการสื่อสารที่ควบคุมโดยศูนย์กลางเพื่อเผยแพร่ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นดีควรเผยแพร่
- การใช้กระบวนการศึกษาเรียนรู้ การใช้สื่อมวลชน และการใช้ตัวอย่างที่ดีในสังคม
- การใช้วิธีการเรียนการสอนแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง หนังสือการ์ตูน ละครหุ่น การสอนแบบโครงการ การสอนแบบโครงงาน และการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น

เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ ขอยกตัวอย่างการเขียนโครงการจิตสาธารณะ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนของผู้เรียนต่อไป

ตัวอย่างการเขียนโครงการจิตสาธารณะ

1. ชื่อโครงการ “โครงการจิตอาสาพัฒนาห้องสมุด”

2. หลักการและเหตุผล

ห้องสมุดของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียน แต่ห้องสมุดของโรงเรียนมีครุไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ยืม คืน ซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด และจัดเก็บหนังสือเข้าที่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

จึงควรจัดโครงการจิตอาสาพัฒนาห้องสมุดเพื่อให้ผู้เรียนช่วยครูประจำห้องสมุดในการให้บริการ และพัฒนาให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาช่วยพัฒนาห้องสมุดดังนี้

1. เพื่อให้บริการ ยืม คืน หนังสือ
2. เพื่อซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด
3. เพื่อจัดเก็บหนังสือตามหมวดหมู่
4. เพื่อทำความสะอาดและดูแลให้ห้องสมุดเป็นระเบียบ

4. เจ้าของโครงการ
5. ที่ปรึกษาโครงการ
6. สถานที่ปฏิบัติโครงการ ห้องสมุดโรงเรียน.....
7. วัน เวลา ในการปฏิบัติงาน วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 12.00-12.30 น.และ15.00-15.30
8. งบประมาณ -
9. วิธีการ
 1. กำหนดรายชื่อผู้รับผิดชอบและวันเวลาในการปฏิบัติงาน
 2. ให้บริการ ยืม คืน
 3. ซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด
 4. จัดเก็บหนังสือตามหมวดหมู่
 5. ดูแลรักษาและทำความสะอาดห้องสมุด
 6. ประเมินการปฏิบัติงานอาทิตย์ละ 1 ครั้ง
10. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ กระดาษ กาว กรรไกร
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ ห้องสมุดโรงเรียน มีการบริการที่ดี เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและสวยงาม

แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ

- พิจารณาปัจจัยภายใน-

ภายนอก

- เรียนรู้พุทธิพิสัย จิตพิสัยและ

ทักษะพิสัย

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเขียนโครงการจิตสาธารณะกลุ่มละ 1 โครงการ โดยประกอบด้วย

1. ชื่อโครงการ
2. หลักการ
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ
4. เจ้าของโครงการ
5. ที่ปรึกษา
6. สถานที่ปฏิบัติโครงการ
7. วัน เวลา ในการปฏิบัติงาน
8. งบประมาณ
9. วิธีการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้โครงการบรรลุจุดมุ่งหมาย
10. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(ลงมือทำโครงการแล้วอย่างถี่ถ้วนและติดตามผลโครงการด้วยนะคะ)

เรื่องที่ 5

กรณีศึกษาจิตสาธารณะ

กรณีศึกษาจิตสาธารณะในเรื่องที่ 5 ผู้เรียนจะได้รู้จัก กรณีศึกษาจิตสาธารณะ ดังนี้

กรณีศึกษาจิตสาธารณะเรื่องที่ 1

1. ชื่อเรื่อง : ปฏิบัติธรรม นำจิตอาสา พาใจเบิกบาน
2. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ : 14 สิงหาคม 2553
3. สถานที่ : วัดป่าบ้านค้อ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
4. วันที่จัดบันทึกเรื่องเล่า : 18 สิงหาคม 2553
5. เนื้อเรื่องย่อ :

ปกติแล้วผมเป็นคนชอบเข้าวัดอยู่เป็นประจำ เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้วัดเลยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องพิเศษอะไร แต่พอผมโตขึ้นเรื่อยๆ จนปัจจุบันอายุ 14 ปี กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่นปัญหาต่างๆ ก็เริ่มเข้ามาสู่จิตใจของกระผม ทำให้มีความว่าวุ่นใจในบางครั้ง รู้สึกว่าจิตใจไม่สงบเงียบเหมือนตอนที่เราเป็นเด็กๆ บางครั้งก็อ่านหนังสือไม่รู้เรื่อง หรือที่เขาเรียกว่าไม่มีสมาธินั่นเอง

แต่ เมื่อผมได้มีโอกาส ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าบ้านค้อ ตำบลเขื่อน้ำ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ใกล้กับโรงเรียนของผม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2553 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ปฏิบัติธรรม 1 คืน กับอีกหนึ่งวัน คือ เข้าวัดวันศุกร์เวลา 17.30 น. และ ออกจากวัดวันเสาร์เวลาประมาณ 12.00 น. ทำให้กระผมได้มีเวลาศึกษาจิตใจของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังได้มีโอกาสอาสาสมัครพัฒนาบริเวณรอบๆ พระมหาธาตุเจดีย์ ทำความสะอาดธรรมสภา เพื่อเตรียมสถานที่ให้ผู้เรียนจากโรงเรียนภาคกลางมาเข้าค่าย ทำให้ผมมีความภาคภูมิใจและอึดอ้อมใจมากที่ได้ทำความดี และยังได้ฟังธรรมจากหลวงพ่อด และแม่ชี ทำให้ได้ข้อคิดที่สามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตเราได้อย่างมาก หลวงพ่อสอนว่า “ให้พวกเรารักษากิจใจของเราให้สงบ ฝึกการมีสติบ่อยๆ ใจเราเท่านั้นที่เกี่ยวไปทำร้ายใครต่อใคร แม้กระทั่งตัวเราเอง ถ้าเราทำจิตใจให้สะอาด สงบ เราก็จะพบกับความสุขที่แท้จริง ” ส่วนธรรมะที่ได้จากแม่ชี คือ ความหมายของศีล 5 และการรักษาศีล 5 ข้อให้ได้จะทำให้เราได้รับอานิสงส์มาก และในตอนเช้าพวกเราายังได้ทำบุญตักบาตรและรับพรจากหลวงพ่อดด้วย ทำให้จิตใจของเราเบิกบาน..ครับ

ผลที่เกิดขึ้นจากการไปปฏิบัติธรรมในครั้งนี้ ทำให้ผมได้ข้อคิดอะไรหลายๆ อย่าง สำหรับ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การทำงานอย่างมีสติ การมีจิตอาสาช่วยงานในหมู่บ้าน และยังได้นำหลักธรรมที่ได้มาเล่าให้กับน้องๆ ที่บ้านฟังด้วย....สุดท้ายผมอยากเชิญชวนเพื่อนๆเยาวชนในโรงเรียนต่างๆ ได้มีโอกาสมาปฏิบัติธรรมและได้อาสาทำความดี อย่างเช่นโรงเรียนของเราบ้างนะครับ เพราะมันมีความสุขจริงๆ...นะครับ

6. ชื่อผู้เล่า: เด็กชายสุทัศน์ คำจันดี

7. กำลังศึกษาอยู่ในระดับ : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนฝางพิทยาคม อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย

กิจกรรมให้กลุ่มสรุปว่า กิจกรรมจิตสาธารณะนี้ 1. ชื่อกิจกรรมคืออะไร 2. ใครเป็นผู้รับผิดชอบ 3. มีกิจกรรมอะไรบ้าง และ 4. ได้ประโยชน์อย่างไร

(ให้ตอบคำถามในกิจกรรมท้ายบทที่ 5)

กรณีศึกษาจิตสาธารณะเรื่องที่ 2

- 1.ชื่อเรื่อง หนองคายวิทยาคารรวมพลังต้านยาเสพติด
- 2.เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อวันที่
- 3.สถานที่ บริเวณโรงเรียนหนองคายวิทยาคาร,บริเวณชุมชน
- 4.วันที่จัดบันทึกเรื่องเล่า 1 สิงหาคม 2553
- 5.เนื้อเรื่องโดยย่อ

เนื่อง จากผู้เรียนวัยรุ่นตอนนี้มีการอยากสู้อากลอง โรงเรียนหนองคายวิทยาคารจึงจัดกิจกรรมหนองคายวิทยาคารพลังต้านยาเสพติด เพื่อให้นักเรียนและเด็กวัยรุ่นได้ตระหนักถึงโทษของยาเสพติด **ข้าพเจ้า** และเพื่อนๆที่เป็นสมาชิกเยาวชนแกนนำของโรงเรียนหนองคายวิทยาคารได้พาเพื่อนๆ พี่ๆและน้องๆร่วมทำกิจกรรมต่างๆเช่น การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย ร้องเพลง เล่นเกม และร่วมกันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เพื่อให้เพื่อนๆพี่ๆและน้องๆ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด **ผลที่เกิดขึ้น**เพื่อนๆพี่ๆและน้องๆ ได้รู้จักภัยของยาเสพติดมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนโรงเรียนหนองคายวิทยาคารสนใจการเล่นกีฬา ออกกำลังกาย ฯ มากกว่ายาเสพติด

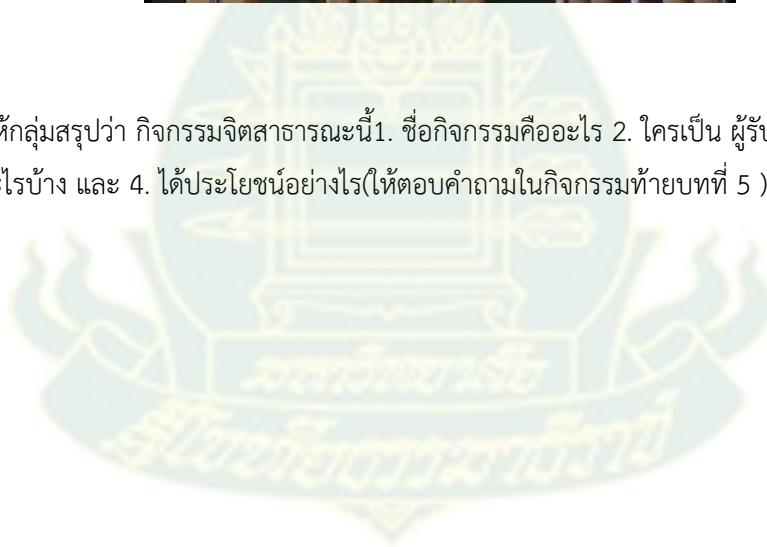
- 6.ชื่อผู้เล่า 1.นางสาว จันทร์จิรา เดชไกร , 2. นาย ปิยะพงศ์ นิลเกต
- 7.กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปี 4 , ชั้นมัธยมศึกษาปี 5

กิจกรรม

ให้กลุ่มสรุปว่า กิจกรรมจิตสาธารณะนี้ 1. ชื่อกิจกรรมคืออะไร 2. ใครเป็นผู้รับผิดชอบ 3. มีกิจกรรมอะไรบ้าง และ 4. ได้ประโยชน์อย่างไร(ให้ตอบคำถามในกิจกรรมท้ายบทที่ 5)

กรณีศึกษาจิตสาธารณะเรื่องที่ 3

1. ชื่อเรื่อง โครงการสถานที่พักฟื้นผู้ป่วยโรคเอดส์ วัดพระบาทน้ำพุ
2. กิจกรรม

พระครูอุดมประชาทร (พระอลงกต ติกขปัญโญ) เจ้าอาวาสวัดพระบาทน้ำพุ กล่าวถึงวัดแห่งนี้ว่า ก่อตั้งมาเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ก่อนที่จะมีการจัดตั้งเป็นสถานที่พักฟื้นของผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะสุดท้ายในปี 2535 โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงสาธารณสุขและกรมศาสนา พร้อมทั้งได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการในช่วงการก่อตั้ง

ทั้งนี้สาเหตุที่ทางวัดตัดสินใจเข้ามาช่วยเหลือผู้ป่วยเอดส์ สืบเนื่องมาจาก ณ ขณะนั้นคือก่อนปี 2535 สถานการณ์โรคเอดส์ในไทยเริ่มรุนแรงมากขึ้น มีผู้ติดเชื้อเป็นจำนวนมาก ขณะที่ทางรัฐบาลณรงค์ให้ความรู้ทำให้คนเกิดความกลัว หวังให้ป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ แต่เป็นความผิดพลาดในการให้ความรู้ที่ไม่ถูกต้องในขณะนั้น ทำให้ผู้คนรังเกียจผู้ป่วยเอดส์จนเกิดปัญหาสังคม วัดพระบาทน้ำพุจึงให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเป็นแห่งแรกในประเทศไทย

“วัดอยู่ได้เพราะเป็นองค์กรที่เกี่ยวกับศาสนา มีความสัมพันธ์กับศรัทธาของประชาชน เขาเชื่อถือและให้การสนับสนุน ซึ่งวัดให้การสงเคราะห์โดยที่ไม่คิดเงิน ทำให้ผู้สนับสนุนเพิ่มขึ้น แต่เราไม่สามารถรับผู้ป่วยทั้งหมดได้ มาแล้วก็ผิดหวัง ต้องขึ้นทะเบียนจองเตียงต่อคิวหลายพัน เพราะจำนวนที่รับได้และผู้หลังไหลเข้ามาต่างกันมาก จนเราต้องหาจุดยืน คงจะขยายตัวตามปัญหาไม่ได้”

สำหรับทิศทางการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ป่วยนั้น พระครูอุดมประชาทรบอกว่า...ในแต่ละปีทางวัดต้องมีการเพิ่มเติมเตียง เพิ่มบุคลากรมากขึ้น แต่ก็ต้องเพิ่มงบประมาณด้วย ซึ่งทุกวันนี้ได้งบประมาณและเอกชนเป็นหลัก ส่วนงบประมาณที่ได้รับจากรัฐไม่เกิน 3%

นอกจากนี้ ทางวัดยังมีโครงการที่จะดูแลเด็กกำพร้าจากพ่อแม่ที่เสียชีวิตจากโรคเอดส์ประมาณ 1,000 คน คนชรากำพร้ามีลูกเป็นเอดส์แล้วไม่มีใครดูแล ผู้ป่วยระยะที่ 2 ที่ดูแลตัวเองได้แต่มีปัญหากับครอบครัว ขณะเดียวกันก็มีโครงการที่ 2 รองรับผู้ป่วยที่แข็งแรง ด้วยการหางานและสร้างงานให้มีรายได้ไม่เป็นการระครอบครัวจนเกินไป

กิจกรรม

ให้กลุ่มสรุปว่า กิจกรรมจิตสาธารณะนี้ 1. ชื่อกิจกรรมคืออะไร 2. ใครเป็นผู้รับผิดชอบ 3. มีกิจกรรมอะไรบ้าง และ 4. ได้ประโยชน์อย่างไร
(ให้ตอบคำถามในกิจกรรมท้ายบทที่ 5)

กรณีศึกษาจิตสาธารณะเรื่องที่ 4

1. ชื่อเรื่อง โครงการสนับสนุนการฟื้นฟูชุมชนผู้ประสบภัยสึนามิ
2. กิจกรรม

กองทุนไทยพาณิชย์เพื่อผู้ประสบภัย ภายใต้การดูแลของมูลนิธิสยามกัมมาจล ได้ให้ความช่วยเหลือพี่น้องผู้ประสบพิบัติภัยสึนามิ ในพื้นที่ 6 จังหวัดชายฝั่งอันดามัน ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 – ปัจจุบันมีเป้าหมายสำคัญคือ การฟื้นฟู และเสริมสร้างความเข้มแข็งพึ่งตัวเองได้ในระยะยาว ผ่านการสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน 3 องค์กรหลัก ได้แก่ มูลนิธิเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน การสนับสนุนโครงการ ในปี พ.ศ. 2551 มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ “คนในพื้นที่” โดยแยกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการงาน 4 ด้าน คือ

1.1 การสร้างเครือข่ายในการฟื้นฟูฐานทรัพยากรทะเล และชายฝั่ง เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชนอย่างยั่งยืน ผลการดำเนินโครงการทำให้ชุมชนมีการวางแผน และมีระบบการจัดการฟื้นฟูดูแลทรัพยากรของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ ชุมชนบ้านเกาะมุกด์ บ้านน้ำราบ บ้านควนตุงกู บ้างฉางกลาง จังหวัดตรัง ร่วมจัดทำแนวเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำวัยอ่อนสีหมูบ้าน เป็นต้น

1.2 การจัดการกองทุนอาชีพต่างๆ ได้แก่ แพปลา แปรรูปผลิตภัณฑ์ ส่งผลให้การบริหารจัดการกลุ่มของชาวประมงพื้นบ้านมีประสิทธิภาพ ต้นแบบที่เกิดขึ้นคือ กลุ่มแพปลาชุมชนต้นแบบในจังหวัดสตูล ซึ่งกำลังจะพัฒนาระดับไปสู่การเป็น “แพปลากลาง” เพื่อเป็นช่องทางในการเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดสัตว์น้ำของชุมชนประมงชายฝั่ง

1.3 การจัดการให้มีระบบเตือนภัยชุมชน ได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นป้องกันภัยพิบัติธรรมชาติ ในโรงเรียนนาร์่อง และขยายผลสู่โรงเรียน และชุมชนอื่นได้

1.4 การดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กเล็กในชุมชนมอแกนบ้านทุ่งหว้า โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะให้กับ “ครูพี่เลี้ยง” ซึ่งเป็นคนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีความสามารถในการดูแลศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนได้ด้วยตนเอง

2. การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน โดยมุ่งพัฒนาใน 2 ส่วน คือ

2.1 การปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะ เพื่อให้เยาวชนตระหนักรู้ถึงคุณค่าและบทบาทของตนเองที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนได้

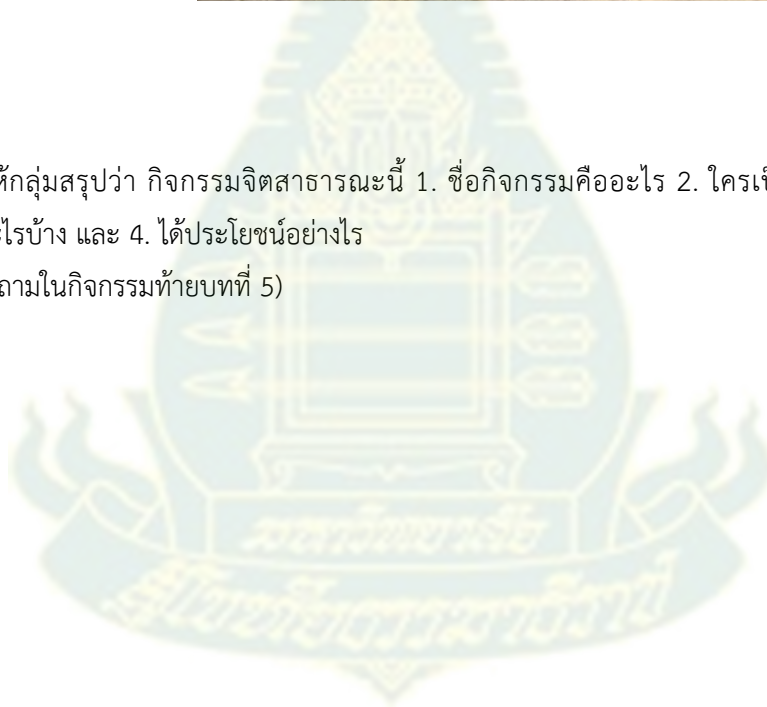
2.2 การพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ อาทิ การทำงานเป็นต้น ทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อสร้างรายได้ที่เชื่อมโยงไปสู่การแก้ปัญหา และการพัฒนาชุมชน ก่อให้เกิดกลุ่มเยาวชนแกนนำที่เข้มแข็งซึ่งเข้าไปมีบทบาทในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง อาทิ การปลูกป่าชายเลน การเก็บขยะ การทำความสะอาดมัสยิด เป็นต้น นอกจากนี้ยังเกิดเป็นโครงการธุรกิจของกลุ่มเยาวชน ที่เป็นประโยชน์และ

แก้ปัญหาให้กับชุมชนได้ อาทิ ร้ายขายแก๊ส ร้านขายข้าวสาร และการเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น ที่สำคัญคือ แกนนำเยาวชนในโครงการได้รับการยอมรับจากชุมชน และได้รับคัดเลือกเป็นแกนนำเยาวชนระดับจังหวัด

กิจกรรม

ให้กลุ่มสรุปว่า กิจกรรมจิตอาสาครั้งนี้ 1. ชื่อกิจกรรมคืออะไร 2. ใครเป็นผู้รับผิดชอบ 3. มีกิจกรรมอะไรบ้าง และ 4. ได้ประโยชน์อย่างไร (ให้ตอบคำถามในกิจกรรมท้ายบทที่ 5)

กรณีศึกษาจิตสาธารณะเรื่องที่ 5

1. ชื่อเรื่อง กิจกรรม “ปลูกป่าชายเลนลดภาวะโลกร้อน”

2. กิจกรรม

(<http://www.dogoodforking.com/>. 2552) บริษัท แมกเนคอมพิวเตอร์ พรินซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) จัดกิจกรรม “ปลูกป่าชายเลนลดภาวะโลกร้อน” เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 โดยมีพนักงานรวม 50 คน เข้าร่วมกิจกรรมปลูกไม้โกงกางกว่า 700 ต้น ในพื้นที่ชายฝั่ง ต.เสม็ด อ.เมือง จ.ชลบุรี

เพื่อส่งเสริมให้พนักงานและคนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลนที่มีความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อสังคม และร่วมมือลดภาวะโลกร้อน

กิจกรรม

ให้กลุ่มสรุปว่า กิจกรรมจิตสาธารณะนี้ 1. ชื่อกิจกรรมคืออะไร 2. ใครเป็นผู้รับผิดชอบ 3. มีกิจกรรมอะไรบ้าง และ 4. ได้ประโยชน์อย่างไร (ให้ตอบคำถามในกิจกรรมท้ายบทที่ 5)

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 5

คำสั่ง ให้กลุ่มสรุปกรณีศึกษาจิตสาธารณะ เรื่องที่ 1 – 5 ในประเด็นต่อไปนี้

1. ชื่อกิจกรรม
2. ผู้รับผิดชอบ
3. กิจกรรมที่ทำ
4. ประโยชน์ที่ได้รับ

บรรณานุกรม

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552). **สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ**. กรุงเทพฯ. บริษัทวีพรินท์ (1991) จำกัด.
 ธนาคารไทยพาณิชย์ กิจกรรมเพื่อสังคมโครงการไทยพาณิชย์เพื่อผู้ประสบภัย - สีนามิ
 สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2555 <http://www.scb.co.th/csr/th/info.php?id=24>
- บริษัท แมกเนคอมพิวเตอร์ พริซิชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) (2552)กิจกรรม “ปลูกป่าชายเลน
 ลดภาวะโลกร้อน” สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2555 จาก
<http://www.dogoodforking.com>
- โรงเรียนฝางพิทยาคม (2555)กิจกรรมจิตสาธารณะ สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2555
 จาก<http://www.nkedu1.net/nkedu1/kmc/index.php?name=research&file=readresearch&id=275>
- โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร (2554)หนองคายวิทยาคารรวมพลังด้านยาเสพติด
 สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2555 จาก<http://www.nkedu1.net/nkedu1/kmc/index.php?name=research&file=readresearch&id=265>
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ. (2546). **รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้มี
 จิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- วัดพระบาทน้ำพุ(2553)โครงการสถานที่พักฟื้นผู้ป่วยโรคเอดส์ วัดพระบาทน้ำพุสืบค้น
 วันที่ 10 มิถุนายน 2555 จาก<http://www.phrabatnampu.org/dhammarak.html>
- สุคนธรส หุตะวัฒน์. (2550). **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอ
 ตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะของผู้เรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3** ปรียญานิพนธ์วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แบบประเมินผลตนเองก่อนเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรู้เดิมของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่อง “การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ”
 คำแนะนำ ให้ท่านอ่านคำถามแล้วเขียนวงกลมล้อมรอบข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเกี่ยวข้องกับความหมายของจิตสาธารณะ
 - ก. จิตสำนึกฝ่ายดี
 - ข. การคิดถึงส่วนรวม
 - ค. การไม่เพิกเฉยต่อสังคม
 - ง. การทำประโยชน์ให้สังคม
 - จ. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดคือความสำคัญของจิตสาธารณะ
 - ก. ทำให้สังคมเข้มแข็ง
 - ข. ก่อให้เกิดปัญหาสังคม
 - ค. เกิดปัญหาเสพติด
 - ง. เกิดโรคภัยไข้เจ็บ
 - จ. ถูกทุกข้อ
3. ข้อใดคือจิตสาธารณะที่ตรงกับความสัมพันธ์ของบุคคลมากที่สุด
 - ก. พ่อลูกช่วยแม่ทำงานบ้าน
 - ข. การดูแลรักษาของใช้ส่วนรวม
 - ค. รุ่นพี่รับอาสาในการช่วยแนะแนววันรับน้อง
 - ง. ช่วยกันประหยัดไฟฟ้าในโรงเรียน
 - จ. กำจัดขยะในชุมชน
4. ข้อใดคือจิตสาธารณะระดับสังคม
 - ก. แต่งช่วยกวาดลานวัดใกล้บ้าน
 - ข. ดำและเพื่อนช่วยทำความสะอาดห้องน้ำโรงเรียน
 - ค. ชาวช่วยบรรณรักษ์และร่วมปลูกป่า
 - ง. เขียวช่วยกันกระสอบทรายป้องกันน้ำท่วมหมู่บ้าน
 - จ. สัมช่วยพ่อแม่ล้างรถ
5. เครื่องช่วยพุทธิกาจัดเป็นกิจกรรมสาธารณะประเภทใด
 - ก. ด้านส่งเสริมการเรียนรู้
 - ข. ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต
 - ค. ด้านสาธารณะสุข
 - ง. ด้านศิลปวัฒนธรรม

- จ. ด้านศาสนา
6. ข้อใดตรงกับหลักการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมมากที่สุด
- สมพรใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่
 - สมชัยแบ่งให้เพื่อนเล่นชิงช้าโรงเรียน
 - สมรกรับอาสาทำความสะอาดห้องสมุด
 - สมศรีใช้น้ำของที่ทำงานอย่างประหยัด
 - สมพงษ์ช่วยงานส่วนรวมอย่างตั้งใจ
7. ฝ่ายชักชวนเพื่อนไปเยี่ยมบ้านเด็กก่อนในสัปดาห์ 6 เดือน เป็นจิตสาธารณะด้านใด
- พัฒนาเยาวชน
 - ส่งเสริมสาธารณสุข
 - ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
 - พัฒนาคุณภาพชีวิต
 - อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
8. ข้อใดสร้างจิตสาธารณะได้น้อยที่สุด
- ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะสม่ำเสมอ
 - สร้างผู้นำเป็นแบบอย่างให้เกิดจิตสาธารณะ
 - ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะตามโอกาส
 - ใช้สื่อมวลชนเผยแพร่ตัวอย่างกิจกรรมจิตสาธารณะ
 - ครอบครัว ชุมชน สังคมร่วมมือกันทำจิตสาธารณะ
9. ศูนย์ บอดี้สแลมริเริ่มโครงการ ก้าวคนละก้าว ตรงกับการสร้างจิตสาธารณะข้อใดมากที่สุด
- สร้างผู้นำเป็นแบบอย่างให้เกิดจิตสาธารณะ
 - ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะสม่ำเสมอ
 - ครอบครัว ชุมชน ร่วมมือกันสร้างจิตสาธารณะ
 - สร้างความร่วมมือให้เกิดจิตสาธารณะ
 - ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะตามการรณรงค์
10. ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ร่วมทำโครงการจิตสาธารณะพัฒนาห้องสมุด กิจกรรมใดไม่เข้าพวก
- บริการยืมคืนหนังสือ
 - ซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด
 - จัดเก็บหนังสือตามหมวดหมู่
 - ทำความสะอาดห้องสมุด
 - การทำรายการจัดซื้อหนังสือ

แบบประเมินผลตนเองหลังเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรู้หลังเรียนของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเรื่อง “การเสริมสร้างจิต
 สาธารณะ ”
 คำแนะนำ ให้นักศึกษาอ่านคำถามแล้วเขียนวงกลมล้อมรอบข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความหมายของจิตสาธารณะ
 - ก. จิตสำนึกฝ่ายดี
 - ข. การคิดถึงส่วนรวม
 - ค. การไม่เพิกเฉยต่อสังคม
 - ง. การทำประโยชน์ให้สังคม
 - จ. การจัดการงานให้บรรลุเป้าหมาย
2. ข้อใดไม่ใช่ผลของการขาดจิตสาธารณะ
 - ก. การทำลายสมบัติส่วนรวม
 - ข. ชุมชนมีความเป็นระเบียบน่าอยู่
 - ค. เกิดปัญหาเสพติด
 - ง. เกิดโรคภัยไข้เจ็บ
 - จ. สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
3. ข้อใดคือจิตสาธารณะที่ตรงกับความสัมพันธ์ของบุคคลมากที่สุด
 - ก. หลานช่วยยายขายอาหาร
 - ข. การดูแลสมบัติสาธารณะ
 - ค. รุ่นน้องรับอาสาดูแลรุ่นพี่วันคืนเหี้ย
 - ง. ช่วยกันประหยัดน้ำในโรงเรียน
 - จ. กำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน
4. ข้อใดคือจิตสาธารณะระดับสังคม
 - ก. แต่งช่วยกวาดลานวัดใกล้บ้าน
 - ข. ดำและเพื่อนช่วยทำความสะอาดห้องประชุมโรงเรียน
 - ค. ขาวช่วยรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
 - ง. เสียช่วยกันกระสอบทรายป้องกันน้ำท่วมหมู่บ้าน
 - จ. สัมช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน
5. เครื่องช่วยอาสาดูแลคนชราจัดเป็นกิจกรรมสาธารณะประเภทใด
 - ก. ด้านส่งเสริมการเรียนรู้
 - ข. ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต

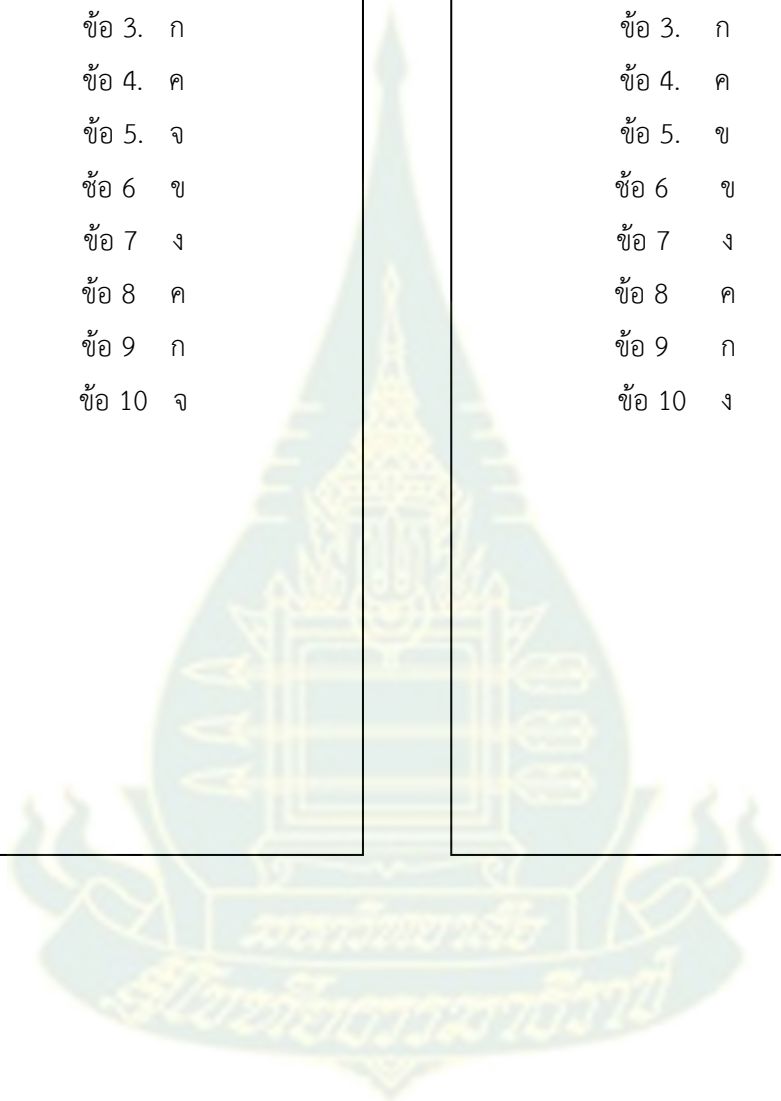
- ค. ด้านสาธารณสุข
 ง. ด้านศิลปวัฒนธรรม
 จ. ด้านศาสนา
6. ข้อใดตรงกับหลักการพลีสิทธิในการใช้ของส่วนรวมมากที่สุด
 ก. ก่อยใช้หนังสือห้องสมุดแล้วเก็บเข้าที่
 ข. เก่งแบ่งให้เพื่อนเล่นชิงช้าตามลำดับคิว
 ค. ไกรรับอาสาทำความสะอาดทางเดินหน้าห้องเรียน
 ง. กู้ใช้น้ำของที่ทำงานอย่างประหยัด
 จ. กันช่วยครูยกสมุดการบ้านของชั้น
7. ฝ่ายชักชวนเพื่อนไปเยี่ยมบ้านเด็กก่อนในสัปดาห์ทุก 6 เดือน เป็นกิจกรรมจิตสาธารณะด้านใด
 ก. พัฒนาเยาวชน
 ข. ส่งเสริมสาธารณสุข
 ค. ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
 ง. พัฒนาคุณภาพชีวิต
 จ. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
8. ข้อใดสร้างจิตสาธารณะได้น้อยที่สุด
 ก. ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะด้วยตนเองสม่ำเสมอ
 ข. สร้างผู้นำเป็นแบบอย่างให้เกิดจิตสาธารณะ
 ค. ร่วมบริจาคเพื่อกิจกรรมจิตสาธารณะตามสะดวก
 ง. ใช้สื่อมวลชนเผยแพร่กิจกรรมจิตสาธารณะ
 จ. ครอบครัวยุวมชน สังคมร่วมมือกันทำจิตสาธารณะ
9. ตุน บอดี้สแลมริเริ่มโครงการ ก้าวคนละก้าว ตรงกับการสร้างจิตสาธารณะข้อใดมากที่สุด
 ก. สร้างผู้นำเป็นแบบอย่างให้เกิดจิตสาธารณะ
 ข. ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะสม่ำเสมอ
 ค. ครอบครัวยุวมชน ร่วมมือกันสร้างจิตสาธารณะ
 ง. สร้างความร่วมมือให้เกิดจิตสาธารณะ
 จ. ร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะตามการรณรงค์
10. ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร่วมทำโครงการจิตสาธารณะพัฒนาโรงเรียนกิจกรรมใดไม่เข้าพวก
 ก. จิตอาสาดูแลห้องน้ำโรงเรียน
 ข. จิตอาสาพัฒนาห้องสมุด
 ค. จิตอาสาประหยัดน้ำและไฟฟ้า
 ง. จิตอาสาปลูกป่าใกล้โรงเรียน
 จ. จิตอาสาพาน้องข้ามถนน

เฉลยแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียน

- ข้อ 1. จ
- ข้อ 2. ก
- ข้อ 3. ก
- ข้อ 4. ค
- ข้อ 5. จ
- ข้อ 6. ข
- ข้อ 7. ง
- ข้อ 8. ค
- ข้อ 9. ก
- ข้อ 10. จ

เฉลยแบบประเมินผลตนเองหลังเรียน

- ข้อ 1. จ
- ข้อ 2. ข
- ข้อ 3. ก
- ข้อ 4. ค
- ข้อ 5. ข
- ข้อ 6. ข
- ข้อ 7. ง
- ข้อ 8. ค
- ข้อ 9. ก
- ข้อ 10. ง

ประวัติผู้วิจัย

1. รองศาสตราจารย์.ดร.สารีพันธ์ุ์ ศุภวรรณ

การทำงาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 คุณวุฒิ ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ติดต่อ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา โตโพธิ์ไทย

การทำงาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 คุณวุฒิ ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สถานที่ติดต่อ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

\

